Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för utrikesfrågor

2025/2026(INI)

08.05.2025

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om kommissionens rapporter för 2023 och 2024 om Ukraina
(2025/2026(INI))

Utskottet för utrikesfrågor

Föredragande: Michael Gahler

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION 3

MOTIVERING 7

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN 8

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om kommissionens rapporter för 2023 och 2024 om Ukraina
(2025/2026(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Ukraina,

– med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *Ukraine 2024 Report* (SWD(2024)0699) som åtföljer kommissionens meddelande *2024 års meddelande om EU:s utvidgningspolitik* (COM(2024)0690),

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor (A10-0000/2025), och av följande skäl:

A. Parlamentet fördömer i starkast möjliga ordalag Rysslands angrepp mot Ukraina och stöder Ukrainas rätt till suveränitet, oberoende och territoriell integritet inom landets internationellt erkända gränser.

B. Ukraina har visat en anmärkningsvärd grad av motståndskraft och engagemang på sin väg mot Europa, trots det pågående ryska anfallskriget.

C. De lagstiftningsreformer som Ukraina har inlett återspeglar landets hängivenhet att anpassa sig till EU:s regelverk.

D. Utmaningar kvarstår på områden som rättsväsendets oberoende och systemisk korruption, och dessa måste åtgärdas med hjälp av ökad statlig ansvarsskyldighet och internationell tillsyn.

E. Ukraina har gjort framsteg när det gäller regionalt samarbete och socioekonomiska reformer för att anpassa sin politik till EU:s normer.

F. Ukrainas demokratiska institutioner har visat anpassningsförmåga i tider av undantagstillstånd, men bekymmer kvarstår i fråga om transparens och maktbalans under denna period.

G. Framsteg har gjorts i reformen av den offentliga förvaltningen, men ytterligare kapacitetsuppbyggnad och förbättringar av personalförvaltningen behövs fortfarande.

H. Rättsväsendet har återupptagit sina nyckelfunktioner, däribland att granska domare och genomföra åtgärder mot korruption, men standarderna för integritet och transparens måste höjas.

I. Ukraina har visat engagemang för den gröna agendan genom lagstiftning om förnybar energi och genom anpassning till målen i den europeiska gröna given.

J. Det civila samhället fortsätter att visa motståndskraft och stå upp för demokrati i Ukraina, även om påtryckningar mot aktivister väcker oro och kräver statliga åtgärder.

K. Yttrandefriheten och mediernas oberoende står inför utmaningar, särskilt i tider av undantagstillstånd. Reformer krävs för att återupprätta pluralismen och skydda journalister.

L. Ukrainas EU-integrationsprocess har ett brett stöd bland allmänhet och institutioner, vilket återspeglar ett starkt samhällsengagemang för EU-medlemskap trots de nuvarande svårigheterna.

M. EU-medlemskap är fortsatt en mycket viktig drivkraft för Ukrainas demokratiska utveckling och kommer att vara en nyckelfaktor för att säkerställa landets framtida säkerhet, stabilitet och oberoende.

Läget när det gäller det ryska anfallskriget och sanktioner

1. Europaparlamentet upprepar sin orubbliga solidaritet med det ukrainska folket och sitt stöd för dess oberoende, suveränitet och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser. Parlamentet understryker med kraft Ukrainas naturliga rätt till självförsvar i enlighet med artikel 51 i FN-stadgan.

2. Europaparlamentet betonar att EU och dess medlemsstater avsevärt måste öka sitt stöd för att upprätthålla Ukrainas rätt till självförsvar. Parlamentet insisterar på att EU och dess medlemsstater, tillsammans med partner och allierade, måste bidra till att skapa robusta säkerhetsgarantier för Ukraina för att avskräcka Ryssland från fortsatta angrepp.

Engagemang för anslutning till EU

3. Europaparlamentet välkomnar varmt Ukrainas orubbliga engagemang för att uppfylla kraven för EU-medlemskap, inbegripet efterlevnad av EU:s regelverk.

4. Europaparlamentet noterar avtalet mellan USA och Ukraina om kritiska mineraler. Parlamentet välkomnar att det innehåller tydliga formuleringar för att skydda Ukrainas EU-anslutningsprocess och därmed sammanhängande skyldigheter samt säkerställa förenlighet med Ukrainas skyldigheter gentemot internationella finansinstitut eller andra officiella långivare. Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka att dessa garantier genomförs rigoröst.

Demokrati, rättsstatsprincipen och kampen mot korruption

5. Europaparlamentet erkänner Ukrainas extraordinära insatser för att stärka de demokratiska institutionerna under pågående krig. Parlamentet uppmuntrar samtidigt Ukraina att öka insynen i lagstiftningsprocesserna och att anslå mer resurser till reformer av rättsväsendet.

6. Europaparlamentet uppmanar Ukraina att lösa de problem som ligger i vägen för utvecklingen av rättssystemet. Parlamentet understryker behovet av att stärka rättsväsendets oberoende och kampen mot korruption.

7. Europaparlamentet välkomnar utnämningen av en ny chef för den nationella myndigheten för korruptionsbekämpning och av oberoende revisorer som ska bedöma hur effektiv Ukrainas nationella byrå för korruptionsbekämpning är när det gäller att utreda korruption. Parlamentet välkomnar också ikraftträdandet av den ändrade strafflagen och straffprocesslagen. Parlamentet lovordar antagandet av handlingsplanen för genomförandet av strategin för återvinning av tillgångar för perioden 2024–2025 och tillhörande åtgärder.

8. Europaparlamentet uppmuntrar Ukraina att skydda de korruptionsbekämpande institutionernas oberoende och effektivitet, däribland den specialiserade åklagarmyndigheten för korruptionsbekämpning (Sapo), genom att säkerställa transparenta utnämningsförfaranden och skydda sådana organ från politiskt inflytande. Parlamentet berömmer Ukraina för att ha utökat antalet anställda vid Sapo.

9. Europaparlamentet erkänner slutsatserna i tillägget till den andra efterlevnadsrapporten, som Europarådets grupp av stater mot korruption (Greco) antog den 22 november 2024, enligt vilka Ukraina på ett tillfredsställande sätt har genomfört eller behandlat 18 av de 31 rekommendationerna i rapporten. Parlamentet uppmuntrar Ukraina att fullt ut genomföra de återstående rekommendationerna.

Grundläggande friheter och mänskliga rättigheter

10. Europaparlamentet lovordar Ukrainas åtagande att upprätthålla de grundläggande rättigheterna trots Rysslands pågående anfallskrig. Parlamentet välkomnar den handlingsplan som nyligen antagits för skydd av nationella minoriteters rättigheter fram till 2027, som syftar till att harmonisera Ukrainas lagstiftning med europeiska normer.

Regionalt samarbete och goda grannförbindelser

11. Europaparlamentet välkomnar Ukrainas aktiva deltagande i regionala initiativ, till exempel dess ledarskap i forumet för det civila samhället inom det östliga partnerskapet och samordningen av gränsöverskridande handelsprojekt med Polen.

12. Europaparlamentet välkomnar och uppmuntrar alla försök från Ukrainas och EU:s medlemsstaters sida att ta itu med olösta aspekter av historiska bilaterala och regionala förbindelser, till exempel massakern i Volynien, i en anda som präglas av verklig och uppriktig försoning och med respekt för EU:s värden om människans värdighet, historisk sanning och goda grannförbindelser. Parlamentet anser att en försoningsprocess som bygger på tålamod och god vilja från samtliga parter kommer att kunna läka såren från det förflutna. Parlamentet välkomnar i detta avseende de pågående samtalen mellan de polska och ukrainska myndigheterna, som har lett till att arbetet med att gräva upp polska medborgares gravar på ukrainskt territorium återupptogs i april 2025. Parlamentet hoppas att processen fortsätter med det tydliga målet att ge offren en värdig begravning och hågkomst.

Socioekonomiska reformer

13. Europaparlamentet välkomnar Ukrainas genomförande av den prioriterade handlingsplanen för 2023–2024 och antagandet av den lagstiftning som behövs för att reformera Ukrainas byrå för ekonomisk säkerhet.

14. Europaparlamentet påminner om att lagen om lokal offentlig förvaltning antogs 2023 och uppmuntrar den ukrainska regeringen att tillämpa en systematisk strategi för kommande reformer av den offentliga förvaltningen genom att fastställa en tydlig vision och en strukturerad genomförandestrategi.

15. Europaparlamentet uppmuntrar Ukraina att gå vidare med godkännandet av lagförslag nr 4298 för att kunna anpassa reformerna av den lokala statliga förvaltningen till EU:s normer, genom att inrätta en balanserad rättslig ram för tillsyn i linje med proportionalitetsprincipen och den europeiska konventionen om kommunal självstyrelse som inte strider mot de lokala myndigheternas befogenheter, rättigheter och självstyrande funktioner. Parlamentet påminner om sitt krav på att de lokala och regionala offentliga myndigheterna ska bli juridiska personer.

16. Europaparlamentet uppmanar Ukraina att fortsätta sitt arbete med att genomföra Ukrainaplanen, i enlighet med förordning (EU) 2024/792[1].

Energi, miljö, hållbar utveckling och konnektivitet

17. Europaparlamentet välkomnar de betydande framsteg som gjorts med reformer av energisektorn och Ukrainas anpassning till målen i den europeiska gröna given.

18. Europaparlamentet ger Ukraina beröm för att ha antagit sin nationella energi- och klimatplan.

19. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen att snabbt öppna förhandlingskluster med Ukraina för att påskynda landets ansökan om EU-medlemskap så mycket som möjligt, förutsatt att det fortsätter att genomföra EU:s regelverk och slutför de reformer som det har åtagit sig.

20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/792 av den 29 februari 2024 om inrättande av Ukrainafaciliteten, EUT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI:. http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

MOTIVERING

Som föredragande för detta viktiga initiativ är jag glad att kunna lägga fram ett betänkande som återspeglar Europeiska unionens fasta och orubbliga strategiska åtagande gentemot Ukraina. Detta betänkande är det första sedan Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina och Ukraina beviljades status som kandidatland och anslutningsförhandlingarna inleddes.

Ukraina är det enskilt viktigaste området för den del av EU:s verksamhet som rör yttre förbindelser. Det pågående kriget i Ukraina har redan haft, och fortsätter att ha, djupgående konsekvenser för EU, och krigets utgång är av avgörande betydelse för unionen. Det är därför som EU och medlemsstaterna hela tiden har tillhandahållit politiskt, diplomatiskt, ekonomiskt och militärt stöd till Ukraina. Och med tanke på den helomvändning vi nu ser i Trumpadministrationens strategi har EU ett ännu större ansvar.

Jag har utarbetat detta förslag till betänkande mot bakgrund av ovannämnda geopolitiska och säkerhetsmässiga sammanhang. I texten tar jag upp Ukrainas förberedelser för att uppfylla kraven för EU-medlemskap, inbegripet efterlevnad av EU:s regelverk. Vidare analyserar jag de komplexa inhemska reformer som håller på att genomföras under ett pågående krig. Jag lyfter särskilt fram frågan om demokrati, rättsstatsprincipen och kampen mot korruption Landet uppmuntras att arbeta vidare med det som har uppnåtts med reformerna inom sektorerna för energi, miljö, hållbar utveckling och konnektivitet. Vidare understryker jag vikten av regionalt samarbete och goda grannförbindelser.

Förslaget till betänkande kommer att förbättras i ändringsförslagsfasen, då ytterligare aspekter tillkommer som kompletterar förslaget med den senaste utvecklingen i eventuella internationella förhandlingar och internt reformarbete.

Sammanfattningsvis upprepar jag den starka uppmaningen till Europeiska kommissionen att öppna förhandlingskluster för att påskynda Ukrainas ansökan om medlemskap så mycket som möjligt. Ett framgångsrikt slutförande av denna process visar prov på ledarskap, beslutsamhet och vision och är en geostrategisk investering i ett enat och starkt Europa i en allt instabilare internationell miljö.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att han har mottagit synpunkter från följande enheter eller personer i samband med att förslaget till betänkande utarbetades:

Enhet och/eller person
Inga

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

I den mån fysiska personer identifierats med namn, befattning eller båda i förteckningen förklarar föredraganden att de berörda fysiska personerna tillsänts Europaparlamentets meddelande om skydd av personuppgifter nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), i vilket villkoren för behandlingen av deras personuppgifter och rättigheterna i samband med denna behandling fastställs.